

ANALIZA OSNOVNIH SREDSTAVA

Uvodna razmatranja

Da bi menadžment jednog preduzeća raspolagao bitnim informacijama koje bi ga podstakle na adekvatne poteze u pogledu konsolidovanja preduzeća, potrebno je da se više pažnje posveti analizi osnovnih sredstava.

Stepen otpisanosti osnovnih sredstava se iz godine u godinu povećava. Ukupna osnovna sredstva su dostigla stepen otpisanosti od 48,5% , dok je kod opreme stepen otpisanosti dostigao čak 65,9%. S tim u vezi potrebno je naglasiti da se posebno ističu stope otpisanosti osnovnih sredstava kod proizvodnje nafte i gasa, čak 91,9%, a kod opreme 91,5%.

Nizak nivo upotrebljivosti osnovnih sredstava za posledicu je imao smanjenje fizičke sposobnosti osnovnih sredstava, kao i nedostatak novčanih sredstava za nove nabavke.

Da bi se izvršila analiza uticaja osnovnih sredstava na obim proizvodnje i na troškove proizvodnje, potrebno je izvršiti sledeće analize:

1. Analiza randmana osnovnih sredstava
2. Analiza veličine, starosti i strukture osnovnih sredstava na obim proizvodnje i na troškove proizvodnje
3. Analiza povezanosti randmana osnovnih sredstava sa drugim ekonomskim indikatorima

1. ANALIZA RANDMANA OSNOVNIH SREDSTAVA¹

Svaka oblast poslovanja mora jasno da percipira najvažniji zadatak poslovanja.

U poslovanju sa osnovnim sredstvima, najvažniji zadatak se ogleda u učinku, prinosu ili randmanu koji se postiže iz raspoloživih sredstava. Randman osnovnih sredstava se izražava indikatorom koji u brojiocu sadrži ukupnu proizvodnju a u imeniocu osnovna sredstva.

1.1 Odnos između ukupne proizvodnje i ukupnih osnovnih sredstava

Analizirajući odnos između ukupne proizvodnje i ukupnih osnovnih sredstava, možemo dobiti podatak o tome da li se i kako fizička sposobnost osnovnih sredstava smanjuje u nekom vremenskom periodu.

r.b.	Pozicije	2001	2002	2003
1	Ukupna proizvodnja	989.876	1,230,675.90	1,546,656.89
2	Ukupna osnovna sredstva	934.675	1,189,245.89	1,537,409.56
3	1:2	1.06	1.03	1.01

Gornja tabela pokazuje odnos između ukupne proizvodnje i ukupnih osnovnih sredstava. Na svakih 100 dinara ukupnih osnovnih sredstava odnosilo se u 2001. god. 106 dinara ukupne proizvodnje, u 2002. god. 103 dinara a u 2003. taj trend se smanjio na 101 dinar.

Drugi odnos pokazuje nam da je sledeće rezultate:

¹ Prema prof.dr Slobodan V.Vidaković, Analiza poslovanja preduzeća u tržišnoj privredi.

- Prinos osnovnih sredstava u 2002. god. je manji u odnosu na 2001. godinu za 2,5%
- Prinos osnovnih sredstava u 2003. u odnosu na 2002. god je manji za 6,6%
- Prinos osnovnih sredstava u 2003. je manji za 9,2% u odnosu na 2001. godinu.

Na osnovu urađene analize, možemo zaključiti da se fizička sposobnost ukupnih osnovnih sredstava konstantno smanjuje.

1.2. Odnos između ukupne proizvodnje i opreme

Ukoliko u odnos stavimo ukupnu proizvodnju u brojiocu i opremu u imeniocu, možemo utvrditi kolika je efektivnost osnovnih sredstava.

rb	Pozicije	2001	2002	2003
1	Ukupna proizvodnja	989,657.89	1,230,675.90	1,879,678.56
2	Oprema	786,487.23	1,113,587.44	1,709,586.48
3	1:2	1.258	1.105	1.099

Na osnovu ove analize utvrdili smo da se na svakih 100 dinara angažovane opreme u 2001. godini ostvarilo 126 dinara ukupne proizvodnje; u 2002. godini na svakih 100 dinara angažovane opreme ostvarilo se 110 dinara, a u 2003. godini 101 dinar. To znači da u ovom slučaju randman ima tendenciju opadanja.

1.3 Odnos između ukupne proizvodnje i ostvarenih mašinskih sati

Stavljajući u odnos ukupnu proizvodnju u u brojiocu i ostvarene mašinske sate u imeniocu, dobićemo indikator koji pokazuje koliko se dinara ukupne proizvodnje odnosi po jednom mašinskom času.

rb.	P o z i c i j e	2001	2002	2003
1	Ukupna proizvodnja	989,657.89	1,230,675.90	1,879,678.56
2	Ostvareni mašinski sati	1,001.00	1,204.00	1,587.00
3	1:2	988.67	1,022.16	1,184.42

Na osnovu ove analize utvrdili smo da je 2001. godine po jednom mašinskom satu ostvareno 988 dinara ukupne proizvodnje, u 2002. godini 1022 dinara, a u 2003. godini 1184 dinara. Ovaj indikator pokazuje nam da je tempo porasta ukupne proizvodnje brži od tempa porasta ostvarenih mašinskih časova

1.4 Sledeći korak u analizi randmana osnovnih sredstava je da se rezultati do kojih se došlo prethodnom analizom obavezno uporede sa istim tim rezultatima drugih preduzeća, koja su po svojoj deltnosti srodna. Na taj način se utvrđuje čvrsta osnovica za objektivnu ocenu o postignutom randmanu osnovnih sredstava konkretnog preduzeća.

2. ANALIZA VELIČINE, STAROSTI I STRUKTURE OSNOVNIH SREDSTAVA²

U ovom delu analize potrebno je pronaći čime je postignut napred utvrđeni randman osnovnih sredstava, sa kolikim i kakvim osnovnim sredstvima. To podrazumeva ispitivanje i ocenjivanje:

1. Veličine i dinamike osnovnih sredstava,

² Prema prof.dr Slobodan V.Vidaković, Analiza poslovanja preduzeća u tržišnoj privredi.

2. Perspektive daljeg razvoja osnovnih sredstava,
3. Stepen istrošenosti osnovnih sredstava
4. Strukture osnovnih sredstava

2.1 Analiza veličine osnovnih sredstava

Veličinu osnovnih sredstava možemo analizirati sa sledećih aspekata:

- Sa gledišta procentualnog učešća osnovnih sredstava u ukupno angažovanim sredstvima
- Sa gledišta dinamike osnovnih sredstava
- Sa gledišta perspektive osnovnih sredstava

2.1.1 Procentualno učešće osnovnih sredstava u ukupno angažovanim sredstvima

Upoznavanje veličine osnovnih sredstava u ukupno angažovanim sredstvima podrazumeva pravu snagu osnovnih sredstava. Osmišim toga, utvrdićemo i odnose koji postoje između mase osnovnih i mase obrtnih sredstava. Dobijene rezultate potom je potrebno uporediti sa rezultatima na nivou grupacije srodnih preduzeća.

Procentualno učešće osnovnih sredstava u ukupno angažovanim sredstvima

rb	Pozicije	2001	2002	2003
1	Osnovna sredstva	934,675.67	1,189,245.89	1,857,309.45
2	Ukupno angažovana sredstva	1,757,309.45	1,757,309.45	2,357,309.45
3	1:2	0.532	0.677	0.788

Analiza pokazuje da se od ukupno angažovanih sredstava ovog preduzeća na osnovna sredstva odnosilo 53,2% u 2001. godini, 67,7% u 2002. godini i 78,8% u 2003. godini. Ovaj trend pokazuje jačanje pozicije osnovnih sredstava.

2.1.2 Analiza osnovnih sredstava sa aspekta perspektive osnovnih sredstava

Perspektiva jačanja osnovnih sredstava se ispituje analizom dinamike pozicije osnovnih sredstava u izgradnji ili izradi.

Stanje pozicije osnovnih sredstava u izgradnji ili izradi

rb.	Pozicija	2001	2002	2003
1	Osnovna sredstva u izgradnji	135,527.97	9,513.97	5,571.93

Iz gornje tabele vidi se da dolazi do slabljenja perspektive osnovnih sredstava. U 2002. godini došlo je do smanjenja vrednosti osnovnih sredstava u izradi ili izgradnji u odnosu na 2001. godinu za 79,6%, u 2003. godini u odnosu na 2002. za 22% dok je u 2003. godini u odnosu na 2001. godinu ta vrednost smanjena čak za 102%.

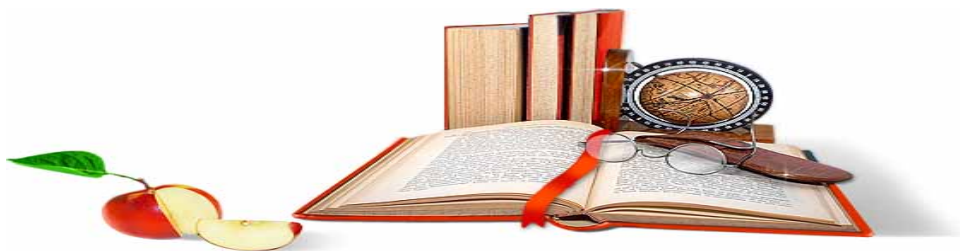
Drugi indikator za analizu perspektive osnovnih sredstava jeste procentualno učešće pozicije osnovnih sredstava u izgradnji ili izradi u ukupnim osnovnim sredstvima.

Procentualno učešće osnovnih sredstava u izgradnji ili izradi u ukupnim osnovnim sredstvima u periodu od 2001. – 2003. godine

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI
NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE

DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA maturskiradovi.net@gmail.com